

folkloro ☞. Popollegendaro, popol-fabelaro. Kp EPOS, TRADICIO.

fomentil Z ☞. Apliki varman kuracilon sur malsanan korpoparton por mildigi, kvietigi ĝian doloron. ~o. Ago ~i. ~ajo. Tio, kion oni ~as. ~a. Havanta ecojn de ~ajo : ~aj kompresoj.

fono Z. Efektive ebena aŭ pro malproksimeco ŝajne ebena parto, el kiu io elreliĝas aŭ elkontrastas : la dometo ĉarme aspektis sur la ~o de folioričaj arboj ; oni vidis ŝian profilon sur la ruĝeta ~o de la flamo Z ; sur la ~o de la horizonto desegniĝis ruinoj ; la trunkoj desegnis sin nigre k klare sur la blanka neĝo~o ; verda stelo sur blanka ~o ; ora ĉeneto balanciĝis sur la malhela ~o de lia surfuto ; la ~o de tiu romano estas Germanujo ; (t) en la bruoj, sur la ~o de interparoladoj oni povis distingi sonojn de flutoj k kriojn de la ĉefoj B. Kp FUNDO.

* **Fondi** (tr). 1 Krei, starigi organizon : ~i institucion, societon B, foiron, premion, urbon, familion ; kiel ~into de Esp-o mi ricevis mullajn gratulajn leterojn Z ; ~o de laborista klubo. 2 (t) Motivi, bazi : tiu opinio estas ~ita sur nesciado de la historio Z ; sensencaĵo ~ita sur nenio Z (Kp FUNDAMENTO). ~ajo. Establejo kreita por speciala, ordinare socia, celo, k provizita per sufiĉa kapitalo aŭ rento por povi daŭre funkciadi. Sen~a. Senbaza, senmotiva : sen~a postulo, gusto Z.

fonemo (Fon). Ĉiu el la unuopaj, aparte distingeblaj sonoj de la lingvo : ekz. a, b, ŭ, k, h.

Fonetiko. 1 Parto de la lingvistiko, scienco pri la lingvaj sonoj. 2 = fonetismo : esp-o praktike kombinas en siaj vortoj la grafikon k la ~on. ~a. 1 Rilata al ~o : ~aj studoj. 2 Konforma al ~o : ~a ortografio.

fonetismo. Sona konsisto de la vortoj, kompare kun la skriba. Kp FONETIKO, GRAFISMO.

Fonografo. Aparato, kiu registras ĉiuspecajn sonojn (voĉo, kanto, muziko), k povas ilin reprodukti laŭvoje.

fonogramo £. Depeŝo ekspedita telefone.

fonometro Z ☐. Instrumento por mezuri la intensecon de la sonoj.

fonoskopo ☞. Instrumento havanta mikrofonaŭdo k aŭdilon, k per kiuj oni povas mem kompari la intensecon de la voĉo.

* **Fonto**. 1 Loko, kie akvo aŭ alia fluaĵo eliras el la tero : ĉe la ~o de rivero ; ĉerpi akvon el la ~o ; ~o de petrolo B ; subtera ~o ; la ~o senakuĝis Z. 2 La elfluaĵo mem : varma, abunda ~o ; ~o da akvo Z ; (t) miaj okuloj estas ~o da larmoj Z ; kapti, aĉeti ~on. 3 Origino de materia forto : ~o de lumo, de energio. 4 (t) Origino, deveno, kaŭzo : ĉerpi dokumentojn el la ~o ; aŭtoritata ~o de informoj ; mi konas la ~on de tiuj mensogoj ; tiuj militoj estis la ĉefa ~o de la inspiro de la poetoj ; troa ambicio estas ~o de malĵelo ; ~o de profito, de enspezoj ; monaŭdo estis ~o de mullaj militoj ; pro elsekiĝo de la materialaj ~oj Z (rimedoj). ~oplumo. Speciala skribilo enhavanta provizon da inko. ~1 (ntr). 1 Eliĝi el ~o (Kp SPRUCI). 2 (t) Deveni de : oni miras, ke tia verko povas ~i el la cerbo de moderna homo.

* **Fontano**. 1 Loko aŭ konstruaĵo, el kiu artefare elfluas akvo : per statuoj ornamita ~o. 2 Konstruaĵo kun artefarita tubarango, kiu alten ŝprucigas akvon.

fontanelo Z ♥. Mola parto de la kranio ĉe tre junaj infanoj.

* **For**. 1° Adv. signifanta : 1 Malaperon k perdiĝon en malproksimo : ~ de l'okuloj, ~ de la koro Z ; pasinta doloro ~ el memoro Z ; ~ vi(n) ! ~ la manoj(n) ! ~ la revoj(n) ! ~ plezuro(n) ! ĉiu espero estas ~ ; la digo estis ~ k la torento povis libere elfluegi. 2 Malproksimecon : Marta staris jam kelke da paŝoj ~ de ŝi Z ; ve al tiu, kiu devas vivi ~ de la gepatroj k de la gefratoj Z ; sur la kampo, ~ de l' mondo Z ; fikse rigardantaj ~ antaŭen sur la nigra oceano ; la libretoj estis dissenditaj ~ en la mondon ; tio estas ~ de mia intenco.

II° Vortero signifanta : 1 Malproksimecon : ~a. Malproksima : li loĝas en ~a angulo de Siberio ; nia plej ~a kolonio ; la ~a horizonto ; ~aj veloj glitis sur la maro ; ~a estonteco ; en seskilometra ~eco troviĝas ruinoj. ~e. Malproksime : mi loĝas pli ~e ; la stacidomo estas ~e je